

นิเวศวิทยาการสืบพันธุ์ของนกปรอดหัวโขน (*Pycnonotus jocosus*)

ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหลวงจังหวัดเลย

Breeding Ecology of Red-whiskered Bulbul (*Pycnonotus jocosus*)

in Phuluang Wildlife Sanctuary, Changwat Loei

พิทักษ์ ชิดเครือ¹

นักวิทยาศาสตร์ 6ว

Abstract

The study on the breeding ecology of Red whiskered bulbul in Phuluang Wildlife Sanctuary, Changwat Loei, was conducted from October, 1996 to September, 1998, in order to collect information concerning habitat, breeding season, type of nest, eggs, and features of the young and their development. The Red whiskered bulbul's breeding period was from January to August. Cup-shaped nests were built on the branches of shrubs at an average height of 1.59 meters above ground level. The average size of nests measured was extend height 6.63 cm., extend width 8.77 cm. Eggs chamber depth 4.93 cm. Egg chamber diameter 6.55 cm. (N = 34) The egg shape was oval with an average size of 15.40 x 20.87 mm. (N=28). The eggshell is glossy with brownish white with brownish purple spots. The number of eggs per clutch range from 2 – 3, Eggs were laid daily. The incubation period was 13 days. The young are altricial, naked, blind and helpless. The average fledging period was 12 days young were hatched. Both sexes take parts in the incubation and feeding of the young. Factors threatening the young are predators, forest fires, and human disturbance.

บทคัดย่อ

การศึกษานิเวศวิทยาการสืบพันธุ์ของนกปรอดหัวโขน ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหลวงได้ดำเนินการสำรวจเก็บข้อมูลการใช้พื้นที่สร้างรัง ฤดูกาลผสมพันธุ์ ลักษณะของรังและไข่ ลักษณะลูกนกและการเจริญเติบโต ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2539 ถึงเดือนกันยายน 2541 นกปรอดหัวโขนมีฤดูกาลผสมพันธุ์ระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนสิงหาคม สร้างรังเป็นรูปถ้วยบนต้นไม้พุ่ม รังสูงจากพื้นเฉลี่ย 1.59 เมตร ขนาดของรังโดยเฉลี่ยภายนอกสูง 6.63 เซนติเมตร กว้าง 8.77 เซนติเมตร ภายในลึก 4.93 เซนติเมตร กว้าง 6.55 เซนติเมตร (N = 34) ไข่มีรูปร่างรี ขนาดเฉลี่ย 15.40 x 20.87 มิลลิเมตร (N = 28) แต่ละรังมีไข่ 2 – 3 ฟอง วางไข่วันละฟองติดต่อกัน ระยะเวลาในการฟักไข่ 13 วัน ลูกนกแรกเกิดเป็นลูกอ่อนเดินไม่ได้ (Altricial) ไม่มีขนปกคลุมตัว ยังไม่ลืมตา และไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ลูกนกอยู่ในรังประมาณ 12 วัน นกทั้งสองเพศช่วยกันฟักไข่และเลี้ยงดูลูกอ่อน ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประชากรของลูกนกได้แก่ สัตว์ผู้ล่า ไฟป่า และการรบกวนจากมนุษย์

¹ หัวหน้าสถานีวิจัยสัตว์ป่าภูหลวง ส่วนวิจัยสัตว์ป่า สำนักวิชาการป่าไม้ กรมป่าไม้